

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1929"

Személy

Helyszám

Szerző:

Wossala Sándor

Cím:

Öt házban 286 lakást, 7 üzletet, 8 műhelyt és 5 műtermet létesített 1929-ben a főváros.

Forrás:

Független Budapest

Bp.

(Hely)

1929. XII. 25.

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Öt házban 286 lakást, 7 üzletet, 8 műhelyt és 5 műtermet létesített 1929-ben a főváros

Átlagban 35.08 pengőbe került köbmétere az építkezésnek

A székesfővárosnak 1929. évben lefolytatott lakás-építkezési akciója az előző években hasonló céllal végzett akciókkal szemben mennyiségileg és terjedelemben szerényebb keretek között mozgott.

A főváros lakásépítése tisztán és kizárólag kisebb lakások produkcióját tűzte ki feladatául s így akciójával a kevésbé tehetős rétegek életbevágó szükségletén akart enyhíteni. Ha ez talán mennyiségileg a rendelkezésreálló fedezetek korlátozottsága folytán nem sikerült még mindig teljes mértékben.

annál örvedetesebb eredményt mutat az akció pénzügyi és minőségi mérlege

olyan vonatkozásában, mely szerint az összes intéző tényezők törekvése és igyekevése, magán az alkotás műveletén kívül, főleg oda irányult, hogy nemcsak jobb kivitelű, jobb beosztású lakásokat produkáljanak, hanem hogy a jobb kivitelezés dacára a költségek a lehetőség szerint redukáltassanak, ami a lakberek jutányos megállapíthatása szempontjából igen lényeges és fontos körülmény volt.

Arra vonatkozóan, hogy azt mennyiben sikerült elérnünk, óhajtok néhány adattal szolgálni.

A székesfőváros ez évben öt kislakásos bérházat építettett,

Létesült összesen 97 három-, 88 két-, 101 egyszobás lakás, összesen 286 lakás, 7 üzlet, 8 műhely és 7 műterem az öt házban.

A bérházak kivitele jó középminőségűnek mondható, minden fölösleges luxus mellőzésével, de konstrukcióban és kivitelben kifogástalan minőségben kiállítva.

Épült ezenkívül a Külső Jászberényi úton

két egyemeletes szükséglakásos épület,

ahol a legszegényebb népréteg részére 120, ú. n. *Wohnküche* — lakókonyha — készült a legegyszerűbb, de jó kivitelben.

A leszámolásokat csak négy bérház után tudtuk eddig elkészíteni, mert az ötödik még csak november 1-én készült el, azé jelenleg van folyamatban. Ezért az itt közölt adatok csak az említett négyre vonatkoznak, de megvan minden reményünk arra, hogy az ötödik is hasonló végeredményt fog mutatni.

A beépített teljesítmény:

a VI, Róna uccai bérháznál 30.330 m³, amiből 1 m³ 34.50 P-be került;

a VIII, Kisfaludy uccai bérháznál 16.730 m³, amiből 1 m³ 35.55 P-be került;

az I, Németvölgyi uccai bérháznál 21.940 m³, amiből 1 m³ 36.17 P-be került;

a II, Németvölgyi uccai bérháznál 20.317 m³, amiből 1 m³ 34.10 P-be került.

Mind a négy bérház összkubaturája: 89.317 m³, amiből 1 m³ átlag 35.08 P.

Ha már most ezt az eredményt az 1926—27-beli, úgynevezett banképítkezésekkel hasonlítom össze, melyek közül minőségileg és kivitelezés tekintetében a III, Bécsi úti telep közelíti meg a most épült bérházakat legjobban, úgy

az eredményt igen kedvezőnek kell minősítenem.

A Bécsi úti nagy bérháztelepet az Angol-Magyar Bank vállalkozója, a *Stabil Építő Rt.*, 1926-ban köbméterenként 32 P-ért készítette el, melyben azonban a hatósági díjak és ellenőrzési díjak és ellenőrzési

költségek nem voltak benne. Ha már most figyelembe vesszük azt, hogy 1926-ban az építkezés majdnem teljesen pangott, ebből kifolyólag úgy az anyagárak, mint a munkaberek a most épültekhez képest, enyhén számítva, 8—8 százalékkal alacsonyabbak voltak, azonkívül az Angol-Magyar Bank vállalkozója igen nagy mennyiségű teljesítménye mellett ezen körülményből kifolyólag is 1—1.5 százalékkal olcsóbb tudott lenni, az eredményt igen kedvezőnek kell minősítenem, mert hiszen a két köbméter ár között a különbség mindössze csak 9.6 százalék. Ha figyelembe vesszük a banképítkezésnél még külön kifizetett hatósági és ellenőrzési költséget, úgy az a százalék még kisebb.

Ha csak ezeket az eredményeket tekintem, arra a konkluzióra kell jutnom, hogy az 1929-ben épült bérházak viszonylag kevesebbe kerültek, mint a III, Bécsi úti bankbérházcsoporthoz, melynek kivitelezéséhez képest ezek az utóbb készülték semmiesetre sem rosszabbak, de a közgyűlés kiküldött szakértőinek véleménye szerint, sok tekintetben jobbak.

A Jászberényi úti szükséglakások, melyek kivitele egyszerűbb volt, ugyanesak kibírják az összehasonlítást az egyszerűbben megépített banklakásokkal. Az itt elért köbméterenkénti 24.50 P egységár a fentebbi okok és körülmények figyelembevétele mellett szintén kibírja az összehasonlítást az egyszerűbb banképületek 27.36 P-nyi köbméter-egységárával.

Sajnos,

az eddig létesített szükséglakások száma igen elenyésző kvés a kereslettel szemben,

úgyhogy ilyenek újabb létesítését az intéző faktorok az egész vonalon szorgalmazzák. A II. ügyosztály által legújában javaslatba hozott típussal igyekeznek az illetékesek a tavaly építettékhez mérten jobb helyzetet teremteni, amennyiben az újabb javasolt tervekben a szobával összefüggően konyhafülke létesítését és minden lakónak vízvezeték bevezetését kezdeményezte. Sajnos, ezek a reformok a szükséglakás bérét fölfelé fogják tolni.

Wossala Sándor,
műszaki főtanácsos.